

Z8/40. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 6.9.2022

119. Projekt "Realizace protipovodňových opatření města Brna - etapy XXI, XXII - projektová dokumentace" - změna parametrů posouzení projektu

Anotace

Změna parametrů posouzení projektu „Realizace protipovodňových opatření města Brna - etapy XXI, XXII a XXVI“ spočívá ve změně řešeného území a úpravě jeho rozsahu z důvodu zajištění funkčnosti protipovodňové ochrany a v alokaci finančních prostředků pouze na projektovou přípravu. Výdaje na přípravu projektové dokumentace se předpokládají ve výši 31,9 mil. Kč. Celkové výdaje vč. vlastní realizace byly v tuto chvíli odhadnuty ve výši 822,6 mil. Kč.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

- 1. schvaluje** změnu parametrů posouzení projektu „Realizace protipovodňových opatření města Brna - etapy XXI, XXII - projektová dokumentace“, upravené posouzení projektu tvoří přílohu č. ... tohoto zápisu
- 2. schvaluje** změnu názvu projektu ORG 5345 z „Realizace protipovodňových opatření města Brna - etapy XXI, XXII a XXVI“ na „Realizace protipovodňových opatření města Brna - etapy XXI, XXII - projektová dokumentace“
- 3. schvaluje** snížení celkových nákladů projektu ORG 5345 „Realizace protipovodňových opatření města Brna - etapy XXI, XXII - projektová dokumentace“ z 519 000 tis. Kč na 31 900 tis. Kč a prodloužení doby realizace do roku 2024

Stanoviska

Materiál byl předložen Radě města Brna na schůzi č. R8/234. konané dne 31. srpna 2022

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Ivan Hloušek

vedoucí odboru - Odbor implementace evropských fondů

30.8.2022 v 10:42

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Aleš Doležal

vedoucí úseku - Úsek 1. náměstka primátorky

30.8.2022 v 11:35

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Radek Řeřicha

vedoucí Úseku 4. náměstka primátorky - Úsek 4.
náměstka primátorky

30.8.2022 v 11:35

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 2
Obsah materiálu	3 - 3
Důvodová zpráva	4 - 5
Příloha (Situace PPO XXI_XXII.pdf)	6 - 6
Příloha k usnesení (Upravené posouzení projektu.pdf)	7 - 14

Důvodová zpráva

V souladu s Metodikou implementace projektů (spolu)financovatelných z evropských fondů a národních programů (dále také "metodika") je kolektivním orgánům města Brna předložena změna parametrů posouzení projektu „**Realizace protipovodňových opatření města Brna – etapy XXI, XXII-projektová dokumentace**“.

Důvodem předložení tohoto materiálu je zásadní změna rozsahu řešeného území z hlediska zajištění funkčnosti protipovodňové ochrany a alokaci finančních prostředků pouze na projektovou přípravu. Další změna se týká prodloužení doby realizace do roku 2024.

Posouzení projektu bylo schváleno na Z7/24. zasedání Zastupitelstva města Brna konaném dne 13. 12. 2016 a změna parametrů posouzení projektu na Z8/21. zasedání Zastupitelstva města Brna konaném dne 10. 11. 2020.

Tento projekt řeší úsek protipovodňových opatření, který je dlouhodobě sledován jako jedna z prioritních částí **strategického projektu** města Brna s názvem „**Realizace protipovodňových opatření na území města Brna**“. Cílem celého projektu je ochrana osob a majetku obyvatel města Brna před povodněmi, zatraktivnění veřejných prostranství a uvolnění území pro další rozvoj.

Původním záměrem projektu bylo zpracování projektové dokumentace a následná realizace protipovodňových opatření (dále jen PPO) na řece Svitavě (etapy XXI a XXII, k.ú. Husovice a Zábrdovice) a kompenzačního protipovodňového opatření ve formě suchého poldru v Chrlicích (etapa XXVI, k.ú. Chrlice) dle návrhu Generelu odvodnění města Brna (Pöyry a DHI, 2009) a studie „Přírodě blízká POP a revitalizace údolní nivy hlavních brněnských toků“ (Aquatis, 2015).

Předložený návrh změny parametrů posouzení projektu je vyvolán následujícími skutečnostmi:

- Dle výstupů nového Povodňového modelu Brna, který byl v letošním roce zpracován na základě společného postupu statutárního města Brna a Povodí Moravy, s.p., došlo k upřesnění záplavového území. V rámci předkládaného posouzení je proto navrženo rozšíření úseku protipovodňových opatření na řece Svitavě v návaznosti na etapy XXI a XXII z důvodu zajištění funkčnosti protipovodňové ochrany přilehlého území.
- Statutární město Brno uzavřelo dne 8. 6. 2022 (schváleno v ZMB č. Z8/38 dne 17. 5. 2022) smlouvu o spolupráci s Novou Zbrojovkou, s.r.o. na projekt výstavby protipovodňových opatření v úseku etap XXI a XXII a projekt přeložení kmenové stoky E, resp. založení kmenové stoky EI. Součástí této smlouvy je kromě deklarace vzájemné spolupráce i závazek, že část PPO, která se nachází na levém břehu řeky Svitavy vybuduje na své náklady Nová Zbrojovka s.r.o.
- Na základě zkušeností z předchozími etapami PPO, které jsou v současnosti realizovány nebo jsou v projektové přípravě, je navržena úprava alokace finančních prostředků pouze na projektovou přípravu. Finanční prostředky na samotnou realizaci PPO budou upřesněny v průběhu zpracování projektové dokumentace.
- Vzhledem k tomu, že projektová příprava kompenzačního protipovodňového opatření ve formě suchého poldru situovaného v Chrlicích (etapa XXVI) je součástí nového prioritního úseku XXXI., je navrženo vyjmutí této etapy z tohoto projektu.

Protipovodňová opatření, která jsou součástí předkládané změně parametrů posouzení projektu, jsou navrhována ve formě zemních hrází, železobetonových zdí a berem. Zemní hráze a bermy jako opatření přírodě blízká jsou navrhována jako prioritní, v dalších úsecích jsou z hlediska komplikovaného majetkoprávního vypořádání navrženy protipovodňové zídky. Nezbytnou podmínkou realizace PPO v tomto úseku je rekonstrukce soustavy jezů na Svitavě, jejíž projektovou přípravu a realizaci zajišťuje Povodí Moravy, s.p.

Po realizaci navržených opatření na řece Svitavě dojde k zajištění komplexní protipovodňové ochrany území od železničního mostu v blízkosti ulice Tkalcovské (ř. km 6,1) až po Maloměřický most na ulici Dolnoplní (ř. km 8,9). Podrobnější vymezení řešeného území je znázorněno v příloze materiálu.

V současné je připravována zadávací dokumentace na výběr zpracovatele projektové dokumentace a předpokládá se, že vlastní realizace stavby bude zahájena v roce 2025 po ukončení projektových prací a povolovacím procesu.

Projekt svojí náplní spadá do **Operačního programu Životní prostředí pro období 2021-2027**, specifického cíle 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům, Opatření 1.3.3 Realizace protipovodňových opatření. Dotace by mohla u projektů na realizaci přírodě blízkých opatření pokrýt až 100 % způsobilých výdajů.

Celkové výdaje na realizaci projektu se předpokládají ve výši 31 900 000 Kč. Celkové způsobilé výdaje se odhadují ve výši 15 000 000 Kč. Nezpůsobilé výdaje se tedy odhadují ve výši 16 900 000 Kč. Dotace se odhaduje na 15 000 000 Kč, což je 100 % z celkových způsobilých výdajů.

Struktura výdajů projektu „Realizace protipovodňových opatření města Brna – etapy XXI, XXII - projektová dokumentace“ (včetně DPH)		
Celkové výdaje projektu	31 900 000 Kč	100,0 %
Nezpůsobilé výdaje	16 900 000 Kč	52,98 %
Způsobilé výdaje	15 000 000 Kč	47,02 %
Výše dotace	15 000 000 Kč	47,02 %
Spolufinancování města Brna	16 900 000 Kč	52,98 %

Při odhadu celkových výdajů byly využity zkušenosti z ostatních prioritních úseků. Výdaje zejména vychází ze studie „Přírodě blízká POP a revitalizace údolní nivy hlavních brněnských toků“ (Aquatis, 2015), letos došlo k jejich aktualizaci dle současné cenové hladiny. V neposlední řadě bylo přihlédnuto ke změně rozsahu řešeného území.

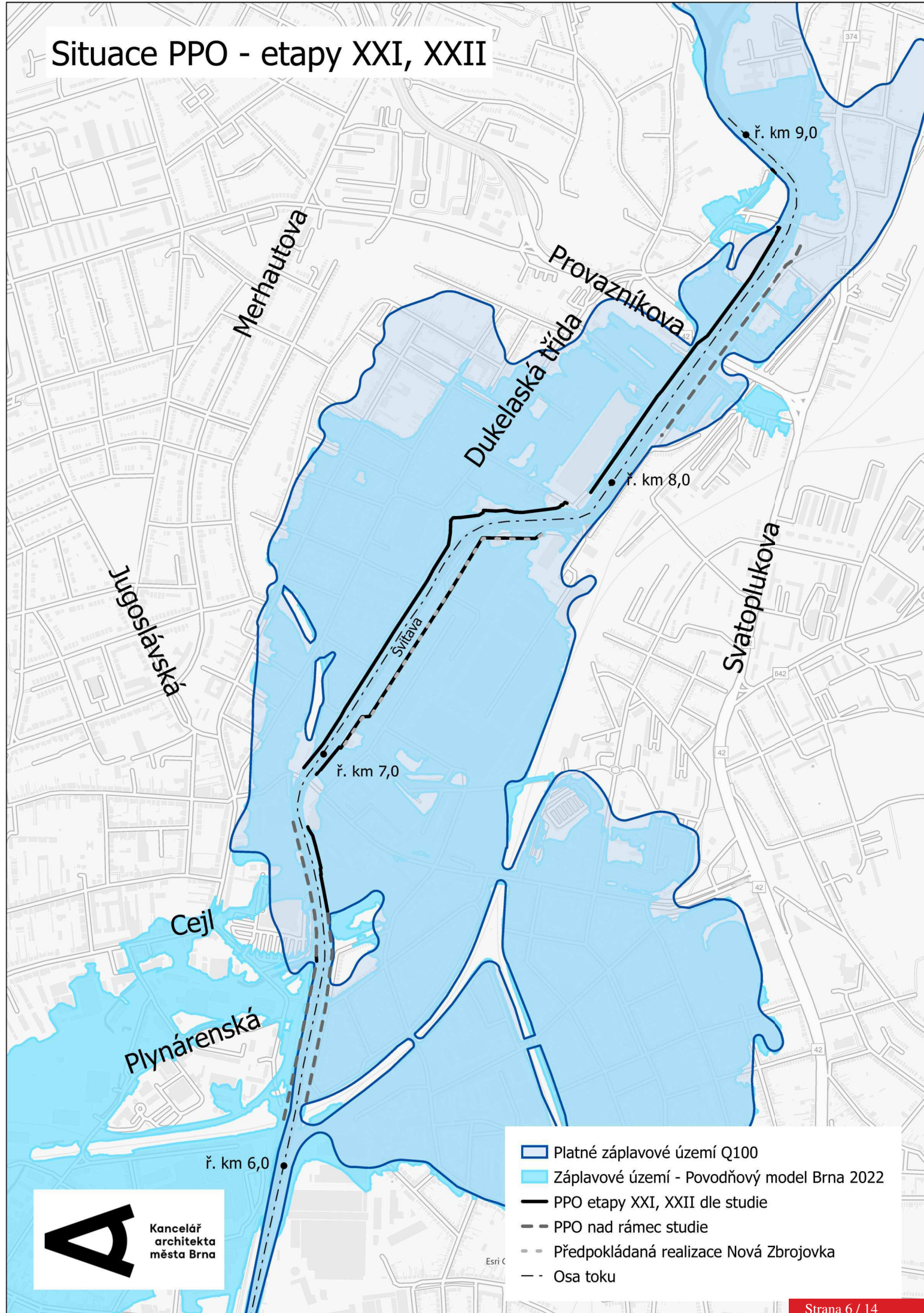
Celkové výdaje zahrnující i vlastní realizace byly v tuto chvíli odhadnuty ve výši 822,6 mil. Kč. Výdaje budou upřesněny v podrobném položkovém rozpočtu pro Dokumentaci pro provádění stavby. Následně bude ve fázi podání žádosti o dotaci odhadnuta výše způsobilých výdajů.

Stanoviska dotčených orgánů:

Z časových důvodů nebylo možné materiál projednat v komisích RMB. Materiál byl předložen Radě města Brna na schůzi č. R8/234. konané dne 31. srpna 2022.

Nositelem projektu je Kancelář architekta města Brna, příspěvková organizace.

Situace PPO - etapy XXI, XXII

Upravené posouzení projektu se skládá z těchto částí:

1. Záměr projektu

- a) Obecné údaje
- b) Legislativní a strategický průmět, popis projektu
- c) Financování

2. Analýza dotačních příležitostí

PROJEKTOVÝ ZÁMĚR – část A.	
A.1. PŘEDKLADATEL	
1. Plný název předkladatele projektu:	Statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, 602 00 Brno
2. Právní statut:	statutární město (dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích)
A. 2. KONTAKTNÍ OSOBA A PARTNEŘI PROJEKTU	
1. Nositel projektu:	Kancelář architekta města Brna, příspěvková organizace
2. Jméno kontaktní osoby (nositele):	Ing. Bibiana Janebová
3. Adresa, telefon, mobil, e-mail, webová stránka kontaktní osoby:	Zelný trh 331/13, Brno 602 00 tel. +420 778 499 717, janebova.bibiana@kambrno.cz
4. Přehled partnerů participujících na projektu:	
5. Adresa, telefon, mobil, e-mail, webová stránka partnerů na projektu:	
6. Způsob spolupráce partnerů na projektu:	
A. 3. VŠEOBECNÉ INFORMACE O PROJEKTU	
1. Název projektu:	Realizace protipovodňových opatření města Brna – etapy XXI, XXII - projektová dokumentace
2. Umístění projektu:	Projekt je realizován na pravém a levém břehu řeky Svitavy (IDTV vodní linie 10100024) v k. ú. Zábřovice, Husovice a Maloměřice. Po realizaci navržených opatření na řece Svitavě dojde k zajištění komplexní protipovodňové ochraně území od železničního mostu v blízkosti ulice Tkalcovské (ř. km 6,1) až po Maloměřický most na ulici Dolnopolní (ř. km 8,9). Podrobnější vymezení řešeného území je znázorněno v příloze materiálu.
3. Cíle projektu, jeho účel:	Hlavním cílem projektu je ochrana osob a majetku obyvatel města Brna před povodněmi a zatrativněním dotčeného území. Dílčí cíle: - zvýšení kapacity koryta řeky Svitavy; - zvýšení úrovně protipovodňové ochrany přilehlého území; - revitalizace vodního toku; - realizace protipovodňové ochrany kanalizace; - vytvoření podmínek pro rekreaci a volnočasové aktivity obyvatel v těsné blízkosti řeky.
4. Výchozí stav:	Stávající koryto vodního toku je technicky upraveno a nepřístupné. Při povodňových stavech není přilehlá zástavba dostatečným způsobem ochráněna před účinky povodní. Řešené území zahrnuje jak

úseky se stávající zástavbou, které neumožní vybudování odsazených hrází, tak s volnější zástavbou, které umožní vybudování přírodně blízkých opatření.

5. Předpokládané výsledky projektu:

Výsledkem projektu bude projektová dokumentace, která navrhne protipovodňová opatření s upravenými veřejnými prostranstvími:

- zkapacitnění koryta řeky Svitavy formou snížení pravého i levého břehu do podoby průtočných berem a vybudování zemních hrází a protipovodňových zdí;
- doprovodná dopravní infrastruktura (cyklostezky a pěší stezky), která umožní přístup návštěvníků k řece;
- vytvoření parkově upravených ploch s městským mobiliářem;
- realizace vyvolaných přeložek inženýrských sítí;
- úpravy na kanalizačních výustích do řeky a protipovodňová ochrana kanalizace;
- kácení – nutné k realizaci záměru, provedeno pouze v nezbytně nutném rozsahu;
- náhradní a doplňující výsadba dřevin vhodné druhové skladby.

6. Předpokládané dopady projektu:

Tento projekt řeší projektovou přípravu. Navazovat na něho bude vlastní realizace, která bude mít hlavní dopad na protipovodňovou ochranu zastavěných částí města a rozvojových ploch za předpokladu zachování maximální možné míry rozlivu v městské nivě. Doprovodným jevem bude úprava veřejných prostranství v blízkosti řeky.

Plán pro zvládání povodňových rizik, který je platný v současné době, definuje podél řeky Svitavy plochy středního a vysokého ohrožení, vč. ploch nepřijatelného rizika. V těchto lokalitách je přípustné umísťovat pouze stavby pro rekreaci a sport. Realizací protipovodňových opatření bude umožněn další rozvoj lokalit podél vodního toku.

7. Cílové skupiny:

- statutární město Brno
- obyvatelé města Brna
- majitelé nemovitostí v dané lokalitě
- investoři

PROJEKTOVÝ ZÁMĚR – část B.

B. 1. POPIS PROJEKTU

Přípravná fáze

- výběr zhotovitele projektové dokumentace – předpoklad 2022
- zpracování projektové dokumentace pro společné řízení – předpoklad 2022 až 2024
- zpracování prováděcí dokumentace – předpoklad 2024

Další fáze budou navazovat:

Realizační fáze (hlavní stavební celky):

- revitalizace v korytu řeky
- ochranné protipovodňové hráze a zdi
- průtočné bermy
- komunikace pro pěší a cyklisty
- přeložky inženýrských sítí
- úprava kanalizačních výústí do řeky a protipovodňová ochrana kanalizace
- kácení, náhradní výsadba
- mobilní hrazení
- mobiliář

Provozní fáze

- údržba vybudovaných protipovodňových opatření (hráze, zdi)
- údržba a uskladnění mobilních hrazení
- údržba berem a v korytu řeky – odstranění naplavenin, sedimentu
- údržba cestní sítě, lávek vč. zimní údržby
- údržba vodovodní a kanalizační sítě
- údržba revitalizovaných ploch zeleně vč. náhradních výsadeb
- údržba mobiliáře
- provoz, údržba a uskladnění mobilních a stacionárních zařízení k zabezpečení provozu vybudovaných objektů na kanalizačním systému

2. Časová náročnost projektu:

- projektová příprava vč. výběru zpracovatele projektové dokumentace 2022-2024
- podání žádosti o dotaci – je nutné získání stavebního povolení vč. nabytí právní moci a dále bude záležet na termínu vypsání výzvy
- na projekt bude navazovat vlastní realizace – předpoklad v letech 2025-2026

3. Indikátory:

Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním: 5 474

Délka revitalizovaného toku: 2,8 km

Budou blíže upřesněny na základě projektové dokumentace.

4. Hrubý rozpočet na celou dobu trvání projektu:

Tento materiál je zaměřen na přípravnou fázi. Výdaje na přípravu projektové dokumentace se předpokládají ve výši 31,9 mil. Kč.

Odhad projektových a celkových nákladů vychází ze studie „Přírodě blízká POP a revitalizace údolní nivy hlavních brněnských toků“ (Aquatix, 2015). Ceny byly aktualizovány dle současné cenové hladiny, změně rozsahu řešeného území a dle zkušeností z ostatních prioritních úseků a bylo přihlédnuto ke změně rozsahu řešeného území. Celkové výdaje vč. vlastní realizace byly v tuto chvíli odhadnuty ve výši 822,6 mil. Kč.

B. 2. STRATEGICKÝ A LEGISLATIVNÍ PRŮMĚT

1. Soulad s hlavním strategickým dokumentem města brno2050:

Projekt je primárně v souladu s hodnotou **Město efektivně hospodařící s vodou**, dílčím cílem B „Zvýšit protipovodňovou ochranu města v povodí Svatky a Svitavy vč. využití přírodě blízkých protipovodňových opatření“, s prioritou B1 „Realizovat a koordinovat protipovodňová opatření na hlavních vodních tocích“ a s opatřením B1.2 „Realizovat protipovodňová opatření dle zpracované etapizace z priorit a aktualizovat jejich harmonogram“.

Projekt se pojí také s hodnotou **Příroda ve městě** v rámci primárního cíle A „Vytvořit a chránit provázaný systém zelené a modré infrastruktury ve městě“. Zde je v souladu s dílčím cílem A „Revitalizovat stávající zeleň a navázat ji na biokoridory“ a s prioritou A1 „Propojit zelené plochy a parky podél přirozených koridorů využívaných k rekreaci a pěší nebo cyklistické dopravě (vodní toky, cyklostezky). V této hodnotě naplňuje také dílčí cíl C „Zvyšovat biodiverzitu ve městě“ a prioritu C1 „Zajistit vyšší podíl rozmanitých biologicky hodnotnějších ploch (vzrostlá zeleň, mokřady)“.

Dále je projekt v souladu s hodnotou **Kompaktní a vyvážené město**, s prioritou „Zabezpečit koncepční rozvoj Jižní čtvrti“ a s opatřením C2.6 „Zajistit respektování protipovodňových opatření“.

Soulad projektu nacházíme také s hodnotou **Architektonická tvář města**, a to v dílčím cíli A „Vytvářet atraktivní, kvalitní a inspirativní veřejná prostranství jako nedílnou součást stabilizovaných i rozvojových oblastí města“.

2. Soulad s odvětvovými koncepčními dokumenty MMB:

Projekt vychází z těchto dokumentů:

- Územně analytické podklady statutárního města Brna
- Územní plán města Brna
- Návrh Územního plánu města Brna (2022)
- Městské standardy pro vodovodní síť (aktualizace 2010)
- Městské standardy pro kanalizační zařízení (aktualizace 2010)
- Investiční záměr „Realizace protipovodňových opatření města Brna – etapy XXI, XXII a XXVI“ (aktualizace 2016)
- Generel odvodnění města Brna (2009)

3. Soulad s územním plánem města Brna:

Tento projekt je v souladu s Územním plánem města Brna. Veškeré stavební objekty jsou určeny pro funkci protipovodňové ochrany přírodě blízké. Související funkce staveb je zeleň, rekreace a liniové komunikace pro pěší a cyklo.

Koncepce protipovodňové ochrany je obsažena v Návrhu Územního plánu města Brna (2022) a v aktualizaci Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (2021).

Protipovodňová opatření jsou dle platné legislativy veřejně prospěšnými stavbami.

4. Legislativní audit:

Pro úspěšnou realizaci projektu je nutné konzultovat všechny změny v rámci realizace se zprostředkujícím subjektem OPŽP (SFŽP). Stejně tak jako kontrola zadávacího řízení, a to před jeho zahájením, tak před i po podpisu smlouvy.

PROJEKTOVÝ ZÁMĚR – část C.**C. 1. FINANCOVÁNÍ****1. Rozpočet na celou dobu trvání projektu:**

Tento materiál je zaměřen na projektovou přípravu úseku Zbrojovka (etapy XXI a XXII). Výdaje na přípravu projektové dokumentace se předpokládají ve výši 31,9 mil. Kč.

Informační přehled o celkových výdajích (tedy vč. realizačních):

fáze	Výdaje na projekt		Příjmy z projektu
	investiční	provozní	
přípravná	31 900 000 Kč		
realizační			
provozní			
Celkem	31 900 000 Kč		

pozn.: bližší popis ročních provozních výdajů – viz kap. B.1

2. Možnosti financování

Následující tabulka popisuje pouze projektovou přípravu. Výdaje na PD budou nárokovány v žádosti o dotaci na realizaci projektu, samostatnou žádost pouze na PD podat nelze. Předpokládá se, že způsobilá by měla být přibližně polovina výdajů na PD.

	Částka	%	Upřesnění
Vlastní zdroje			
Rozpočet města	16 900 000 Kč	52,98	Fond kofinancování projektů
Ostatní veřejné zdroje			
dotace EU	15 000 000 Kč	47,02	Operační program životní prostředí
Privátní zdroje			
jiné			
Celkem	31 900 000 Kč	100,00	

C. 2. OSTATNÍ INFORMACE**1. Majetkové poměry:**

Projekt je realizovaný na velkém množství pozemků, které jsou buď ve vlastnictví statutárního města Brna, nebo u nich proběhne výkup či směna, případně bude uzavřen s majitelem pozemku smluvní vztah.

Práva k pozemkům a stavbám, potřebným pro uskutečnění veřejně prospěšných staveb na ochranu před povodněmi, lze podle § 55 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), odejmout nebo omezit postupem podle zákona o vyvlastnění.

2. Synergie:

Jedná se o prioritní úsek komplexní protipovodňové ochrany města Brna.

3. Zajištění udržitelnosti projektu:

V této fázi (příprava projektové dokumentace) se neřeší. V navazující realizaci bude podmínka udržitelnosti projektu dle aktuálních podmínek dotačního programu po dobu 10 let po ukončení realizace projektu.

Analýza dotačních příležitostí

Projekt svojí náplní spadá do Operačního programu Životní prostředí pro období 2021-2027, specifického cíle 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům, Opatření 1.3.3 Realizace protipovodňových opatření. Dotace by mohla u projektů na realizaci přírodně blízkých opatření pokrýt až 100 % způsobilých výdajů. Podmínkou je protipovodňová ochrana osob a majetku, není tedy možné vybudování protipovodňových opatření na úseku řeky navazujících na v současnosti nezastavěné území – rozvojové lokality.

Rozpočet projektu

Tento materiál je zaměřen na přípravu etap XXI a XXII. Výdaje na přípravu projektové dokumentace se předpokládají ve výši 31,9 mil. Kč.

Výdaje na PD budou nárokovány v žádosti o dotaci na realizaci projektu, samostatnou žádost pouze na PD podat nelze.

Nezpůsobilé výdaje se odhadují ve výši **16 900 000 Kč**. **Dotace** se odhaduje na **15 000 000 Kč**, což je **100 %** z celkových způsobilých výdajů.

Zdroje krytí projektu

Projekt by mohl získat dotaci ve výši až 100 % ze způsobilých výdajů.

Struktura výdajů projektu „Realizace protipovodňových opatření města Brna – etapy XXI, XXII - projektová dokumentace“ (včetně DPH)		
Celkové výdaje projektu	31 900 000 Kč	100,00 %
Nezpůsobilé výdaje	16 900 000 Kč	52,98 %
Způsobilé výdaje	15 000 000 Kč	47,02 %
Výše dotace	15 000 000 Kč	47,02 %
Spolufinancování města Brna	16 900 000 Kč	52,98 %

Při odhadu celkových výdajů byly využity zkušenosti z ostatních prioritních úseků. Výdaje zejména vychází ze studie „Přírodně blízká POP a revitalizace údolní nivy hlavních brněnských toků“ (Aquatis, 2015), letos došlo k jejich aktualizaci dle současné cenové hladiny. V neposlední řadě bylo přihlédnuto ke změně rozsahu řešeného území.

Celkové výdaje zahrnující i vlastní realizace byly v tuto chvíli odhadnuty ve výši 822,6 mil. Kč. Výdaje budou upřesněny v podrobném položkovém rozpočtu pro Dokumentaci pro provádění stavby. Následně bude ve fázi podání žádosti o dotaci odhadnuta výše způsobilých výdajů.